

Notat til Kulturvernforbundets budsjett 2026-2028

Innledning

Kulturvernforbundet har i hovedsak en stabil økonomi, som gir grunnlag for en forutsigbar drift av organisasjonen. Vi har tatt med det som regnes som sikre inntekter, og lagt til en økning i driftsstøtten på rundt 3%. Driftsstøtten går til planlagte langsiktige tiltak for medlemsorganisasjonene, og til drift og utvikling av organisasjonen.

I tillegg har vi lagt inn øremerkede tilskudd som det er søkt om, eller vil søkes om, i perioden som kommer, herunder en ny breddegave fra Sparebankstiftelsen DNB for perioden 2027-2029 og tilskudd til videre regionsatsning i perioden 2027-2028. For eventuelle andre satsinger, prosjekter og ekstra ressurskrevende oppgaver, vil vi søke ekstra, ekstern finansiering.

Som budsjettoppstillingen under viser, legges det opp til et lite overskudd i 2026 og 2027, og et underskudd i 2028 som i hovedsak skyldes utgifter til landsmøtet.

Budsjettet for 2026 ble godkjent i styremøte 16. februar 2026, og budsjettet for 2027 og 2028 ble godkjent på styremøte 20. april.

Med landsmøtets godkjenning, vil styret få fullmakt til å tilpasse budsjettet i tråd med endringer og behov.

Kulturvernforbundets budsjett for 2026 -2028

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Inntekter	9 778 000	9 804 500	10 306 000
Personalkostnader*	5 000 000	5 790 000	6 010 000
Øvrige driftskostnader	4 776 000	4 008 500	4 404 000
Sum utgifter	9 776 000	9 798 500	10 414 000
Driftsresultat	2 000	6 000	- 108 000
Egenkapital ved utgangen av året	4 092 018	4 098 018	3 990 018

* Kulturvernforbundet har pr april 2026 seks ansatte i sekretariatet, i til sammen 5,3 årsverk (4 heltid, 2 deltid). To av stillingene er engasjementer. Den ene stillingen finansieres av tilskuddsmidler til Kulturverndagene fra Sparebankstiftelsen DNB, som varer ut 2026. Vi søker om en ny breddegave fra stiftelsen fra 2027. Den andre er ansatt i et 100 % engasjement frem til november 2026, for å jobbe med regionsatsningen. I budsjettene for 2027 og 2028 så er det lagt inn en videreføring av deres stillinger, gitt at vi får øremerkede tilskudd til regionsatsning og Kulturverndagene (Sparebankstiftelsen DNB).

Inntekter

Kulturvernforbundet får driftsstøtte fra Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Dette er relativt forutsigbare inntekter. I tillegg mottar vi kr 700 000 (2026) i støtte til markedsføring og koordinering av Kulturverndagene fra Klima- og miljødepartementet. Øvrige faste inntekter er medlemskontingenter og momskompensasjon, samt deltakeravgift på Kulturvernkonferansen og landsmøtet.

I 2026 har Kulturvernforbundet også breddegaven fra Sparebankstiftelsen DNB som er øremerket Kulturverndagene. Tilskuddet på kr. 7 500 000 har blitt fordelt over prosjektperioden 2024 – 2026. Ny søknad for videre breddegave har blitt søkt om mars 2026. Budsjett for dette i 2027 og 2028 er derfor tentativt.

I 2025 fikk vi såkornmidler på kr 500 000 fra Kultur- og likestillingsdepartementet for å styrke vår regionsatsning. Disse har vi overført til 2026 for å ha en ansatt til å jobbe målrettet med regionsatsningen (engasjement fra november 2025 til november 2026). I 2026 er det også lagt inn øremerkede midler til regionsatsningen fra Riksantikvarens verdiskapingsmidler og fra fylkeskommunene i Rogaland, Akershus og Østfold. I 2027 og 2028 er det lagt inn estimerte inntekter for videreføring av regionsatsningen.

Driftsbudsjett

I tillegg til personalkostnader, husleie og administrasjon, går driftsbudsjettet i all hovedsak til følgende prioriterte områder:

Møteplasser og fellestiltak for medlemsorganisasjonene

Som paraplyorganisasjon for de frivillige kulturvernorganisasjonene, er kontakten med medlemsorganisasjonene en viktig del av Kulturvernforbundets arbeid. Kulturvernforbundet har etablert en rekke felles møteplasser for å styrke samordning og faglig utvikling i organisasjonene, herunder Kulturvernkonferansen, generalsekretærmøter og andre faglige møter. Slike arenaer gir organisasjonene mulighet til å bygge nettverk, utveksle erfaringer og utforme felles budskap. I tillegg har Kulturvernforbundet en rekke bilaterale møter med medlemsorganisasjonene, og deltar på landsmøter og andre arrangement ved anledning. Møter med organisasjonene utgjør derfor en stor del av Kulturvernforbundets personalressurser og budsjett. Kulturvernforbundets eget landsmøte avholdes annethvert år, og er ført opp i budsjettet for 2026 og 2028. Som beskrevet i arbeidsplanen, vil vi også fortsette arbeidet med regional samordning i kommende periode.

Myndighetskontakt

Ansvar for å forvalte kulturarven vår er i dag spredt på flere ulike departement. Som talerør for medlemsorganisasjonene, har Kulturvernforbundet en viktig rolle i det kulturpolitiske arbeidet. Vi jobber aktivt for å påvirke Regjeringen, Stortinget og de politiske partiene for å få frem våre saker. Dette gjelder særlig rammebetingelsene for våre medlemsorganisasjoner, men også midler og offentlige tiltak for å ta vare på kulturarven. Kulturvernforbundet har også god kontakt med de underliggende etatene, og samarbeider der det er naturlig. I budsjettet er utgiftene til dette arbeidet i hovedsak knyttet til personalkostnader, men også indirekte gjennom de andre utgiftspostene, herunder møter og informasjon. Politisk påvirkningsarbeid er ofte tema i møter med organisasjonene, og en viktig del av kommunikasjonsarbeid og nettverksarbeid.

Informasjonstiltak

Kommunikasjonsarbeid er en viktig del av Kulturvernforbundets strategi, for å øke synligheten av Kulturvernforbundets og medlemsorganisasjonenes arbeid. Mesteparten av disse midlene går til drift av digitale systemer, slik som medlemsystem, webside, nyhetsbrev og synliggjøring på sosiale medier. Vi har sett en god effekt av vår nye visuelle profil og logo, og ser frem til å fortsette synliggjøring av det frivillige kulturvernet både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Kulturverndagene

Kulturvernforbundet er nasjonal koordinator for Kulturverndagene i Norge, en oppgave vi har fått tildelt fra Klima- og miljødepartementet og Kultur og likstillingsdepartementet. Vi får tilskudd fra departementene for å forvalte denne oppgaven, og utvikle Kulturverndagene ytterligere.

Dette inngår i driftstilskuddet fra Kultur- og likestillingsdepartementet, mens Klima- og miljødepartementet gir øremerkede tilskudd til denne oppgaven. Kulturverndagene er en del av European Heritage Days (EHD) som er et initiativ fra Europarådet. Vi deltar aktivt på møtene i det europeiske nettverket.

Kulturvernforbundet har i perioden 2024-2026 fått tildelt en breddegave fra Sparebankstiftelsen DNB på kr 7 500 000. Målet har vært å engasjere flere arrangører til å aktivt inkludere minoriteter og barn/unge i sine arrangement, både som arrangører og besøkende. Størstedelen av rammen har blitt ut som tilskudd som vi kaller «for-midler», for å formidle kulturarven. Arrangører som har villet styrke sitt program og tilrettelegge kulturaktiviteten spesielt for barn/unge og minoriteter, og jobbet for et mer inkluderende lokalmiljø, har fått tilskudd på inntil kr 30 000. Pengene har blitt brukt i forbindelse med arrangementene og stimulert til økt frivillig innsats og engasjement også utenfor arrangementsperioden og skapt en varig verdi for lokalsamfunnet. Deler av beløpet har også gått til digital dokumentasjon (ungt perspektiv/Kulturarvagent), markedsføring og administrasjon. Tilskuddet har vært en sentral del av vår virksomhet, i tillegg til en styrking av den lokale og regionale aktiviteten. Vi har søkt om å få utvidet og forlenget breddegaven fra Sparebankstiftelsen DNB, for perioden 2027-2029, og forventer svar i juni 2026. Tallene for 2027-2028 er derfor tentative.

Regionsatsning

Regjeringen har flere nasjonale mål for å ta vare på og videreføre kulturarven. Økt engasjement er ett av disse. I 2020 ble ansvaret for deler av kulturvernfeltet delegert til fylkeskommunene. Dette tydeliggjorde behovet for samordning av organisasjonene på fylkesnivå, og en tettere kontakt inn mot fylkeskommunene. Flere fylkeskommuner har også i sine regionale planer og handlingsplaner et sterkt ønske om en bedre samordning av frivilligheten på kulturarvfeltet. Behovet for samordning ble ytterligere forsterket i 2023, da regjeringen la frem en egen strategi for kultufrivillighet, for å styrke det frivillige kulturlivet lokalt og regionalt. I forlengelsen av dette, vil det opprettes regionale kulturfond som også bør komme kulturvernfeltet til gode.

Regionsatsingen er en viktig satsing for Kulturvernforbundet og vil videreføre denne satsingen i perioden 2026-2028. Vår erfaring er at nettverksbygging og samordning genererer økt engasjement og mer aktivitet, gjerne fra et større mangfold av befolkningen. I tillegg vil det bidra til å skape flere møteplasser i lokalsamfunnet. Vi ser allerede positive resultater fra nettverkene som er opprettet i Oslo, Akershus, Trøndelag og Vestland. I 2026 jobbes det også med å opprette nettverk i Østfold og Rogaland. Vi har møtt på en rekke spørsmål og utfordringer i oppstartsfasen, og har foretatt evalueringer og tilpasninger. En viktig erfaring er vi har behov for

økte ressurser internt i nettverket, og at aktiviteten må tilpasses ressursene både sentralt og i nettverkene.

Når nettverkene er etablert som selvstendige enheter, er planen at det søkes om tilskudd fra blant annet fylkeskommunene og regionale kulturfond, som forvaltes av det enkelte nettverk.

Vi har fått tilskudd til satsingen fra Kultur- og likestillingsdepartementet, Riksantikvaren og flere fylkeskommuner. I 2026 er brukt midler til å lønne en 100% stilling, finansiert av såkornmidler fra KUD (overført fra 2025), Rogaland fylkeskommune, Akershus fylkeskommune, samt verdiskapningsmidler fra Riksantikvaren. Stillingen er budsjettet med å videreføres i 2027 og 2028, gitt at vi får øremerkede midler til satsingen.